

Motion till riksdagen 2025/26:1941

av **Mattias Jonsson och Amalia Rud Stenlöf (båda S)**

Stopp för kriminaliteten inom offentlig upphandling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag gällande samordnade registerkontroller och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje år används skattebetalarnas pengar i en ständigt ökande offentlig upphandling. Den uppgår idag till närmare 900 miljarder om året. En del av de som tilldelas kontrakt är både rent kriminella och halvt kriminella företag. Bara inom välfärden beräknar polisen att brottsligheten uppgår till cirka 20 miljarder kronor, och brottslighet inom offentlig upphandling är mer lönsamt för den organiserade brottsligheten än både narkotikahandel och bedrägerier. Det finns utmärkt lagstiftning och reglering som det offentliga Sverige kan använda betydligt mer för att minska risken för att skattepengar hamnar i kriminell verksamhet. Däremot saknas politiska beslut och uppföljning av beslutade upphandlingar för att minska risken för kriminalitet med skattepengar. Förutom de krav på arbetsrättsliga och sociala grundförutsättningar som myndigheter bör och ska ha i sina upphandlingsunderlag så bör också andra saker beaktas såsom skäl för uteslutning av leverantörer från upphandling, till exempel på grund av tidigare kriminell aktivitet eller att skatter och sociala avgifter är betalade. Sammantaget finns en lång rad, enkla och mer komplicerade, åtgärder som en upphandlande part kan göra för att undvika att upphandlade kontrakt hamnar hos kriminella företag.

Utredningen Effektiv och tillförlitlig kontroll av leverantörer vid tilldelning av offentliga kontrakt, som presenterades i augusti 2023, lämnade bl.a. ett förslag om att låta Bolagsverket ansvara för samordnade registerkontroller. Då skulle upphandlande myndigheter kunna ta del av information så att oseriösa företag stängs ute vid

upphandling. Det är viktigt att regeringen skyndsamt återkommer till riksdagen med förslag på en sådan funktion.

Mattias Jonsson (S)

Amalia Rud Stenlöf (S)